

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s
 f r a m s t ä l l n i n g i a n l e d -
 n i n g a v e l t t i l Å l a n d s
 l a n d s t i n g i n l ä m n a t f ö r -
 s l a g t i l l v a l l a g f ö r l a n d
 s k a p e t Å l a n d .

Enär det förslag till vallag för landskapet Åland, som Landstinget emottagit för att tjäna till ledning vid antagande av motsvarande landskapslag, och vilket i det närmaste sammanfaller med nugällande vallag för riksdagsmannaval, om ock i huvudsak ändamålsenligt, likväl, enligt Landskapsnämndens förmenande, i vissa avseenden synes vara i behov av förenkling och ändring, har Landskapsnämnden beslutit hos Landstinget föreslå, att förslaget bleve lagt till grund för den vallag, vilken Landstinget vid innevarande session äger antaga, dock med följande ändringar:

Med avseende å att den i § 18 medgivna rätten att å kandidatlista upptaga en suppleant i praktiken visat sig sakna betydelse, anser Landskapsnämnden denna rätt kunna förfalla. Från sagda paragraf skulle i så fall utgå orden "samt får för de i 21 och 22 §§ nämnda fall upptaga en suppleant". Likaså skulle andra momentet i § 21 samt orden "med uteslutande av suppleanter" i tredje stycket av § 33 utgå.

Föreskrifterna i § 19 mom. 3 därom, att ombudsmans underskrift skall vidimeras av notarius publicus, kronofogde o.s.v. med vittne,

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s
 f r a m s t ä l l n i n g i a n l e d -
 n i n g a v e l t t i l l Å l a n d s
 l a n d s t i n g i n l ä m n a t f ö r -
 s l a g t i l l v a l l a g f ö r l a n d
 s k a p e t Å l a n d .

Enär det förslag till vallag för landskapet Åland, som Landstinget emottagit för att tjäna till ledning vid antagande av motsvarande landskapslag, och vilket i det närmaste sammanfaller med nugällande vallag för riksdagsmannaval, om ock i huvudsak ändamålsenligt, likväl, enligt Landskapsnämndens förmenande, i vissa avseenden synes vara i behov av förenkling och ändring, har Landskapsnämnden beslutit hos Landstinget föreslå, att förslaget bleve lagt till grund för den vallag, vilken Landstinget vid innevarande session äger antaga, dock med följande ändringar:

Med avseende å att den i § 18 medgivna rätten att å kandidatliga upptaga en suppleant i praktiken visat sig sakna betydelse, anse Landskapsnämnden denna rätt kunna förfalla. Från sagda paragraf skulle i så fall utgå orden "samt får för de i 21 och 22 §§ nämnda fall upptaga en suppleant". Likaså skulle andra momentet i § 21 samt orden "med uteslutande av suppleanter" i tredje stycket av § 33 utgå.

Föreskrifterna i § 19 mom. 3 därom, att ombudsmans underskrift skall vidimeras av notarius publicus, kronofogde o.s.v. med vittne,

synes onödig och föreslår Landskapsnämnden, att momentet erhålla följande lydelse:

"Ombudsmannens egenhändiga namnteckning å ansökningsen skall bekräftas av två vittnen med angivande av deras yrke och hemvist bestyrkt."

Med avseende å att frågan om ingående i visst valförbund redan vid uppställande av kandidatlistor är av valmansföreningarna förklarad samt ombudsman måste anses åtnjuta sin valmansförenings förtroende, anser Landskapsnämnden, att för undvikande av mångskriveri sådan förenkling vid bildande av valförbund kunde vidtagas, att valförbundet bildades genom ombudsmännens i respektive valmansföreningar förklaring eller anmälan härom till centralnämnden, vilket kunde tillåtas ske genom en gemensamt undertecknad skrift. I anledning härav förslås att 2 mom. i § 24 finge följande lydelse:

"Om sådan sammanslutning böra de i valförbundet ingående valmansföreningarnas ombudsmän göra anmälan hos centralnämnden."

Därjämte borde § 25 omformuleras sålunda:

"Anmälan, som i § 24 nämnts, skall ske skriftligen samt upptagas samtliga kandidatlistor, vilka de i valförbundet ingående valmansföreningarna slutligen uppställt."

Sådan anmälan, vilken må göras i en skrift, skall vara dagtecknad och av ombudsmännen underskriven, varhos deras namnteckningar böra vara så bestyrkta, som i § 19 föreskrives."

Då det i §§ 31 och 32 föreskrivna förfarandet med kandidatlistor

na medför dryga kostnader och den publicitet, som i sagda lagrun åsyftas, lika väl vinnes genom listornas införande i landskapets tidning, torde § 31 mom. 1 lämpligen kunna omstiliseras så, att orden "skyndsammast varda tillsammans sålunda mångfaldigade" ändras till "varda sålunda sammanställda."

§ 32 skulle åter erhålla följande lydelse:

"Så snart den i § 31 föreskrivna sammansättningen skett, skall densamma samt i det fall, som omförmälts i § 31 mom. 2, den särskilda kandidatlistan införas två gånger å första sidan i den i landskapet utkommande tidning, vari landskapsmyndigheternas allmänna förfoganden offentliggöras."

I § 36 borde tidsbestämningen "första dagen i den kalendermånad o.s.v. ändras till "första helgfria dagen."

Stadgandet i § 57 är enligt Landskapsnämndens åsikt onödigt och kan paragrafen saklöst utgå. I följd härav skulle jämväl i § 61 mom. c. orden "och § 57" strykas.

Då Landskapsnämnden i förslaget till Landstingsordning nedsatt antalet landstingsmän till tjugufyra skulle ordet "trettio" i § 62 utbytas mot "tjugufyra".

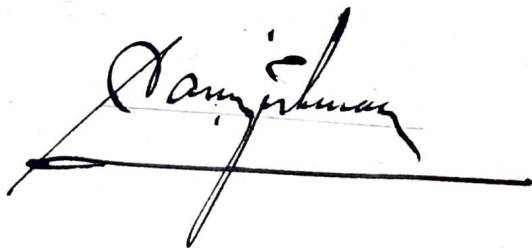
Inom Landskapsnämnden har fråga uppstått, huruvida det icke vore skäl att begränsa antalet kandidater å varje lista till två. Syftet med dylika s.k. tvåmanslistor vore, att valmännens genom valet uttryckta vilja därigenom bättre komme till synes. Emellertid medför

denna metod fara för att allmänna kandidater d.v.s. sådana, som grund av särskild sakkunskap äro för Landstinget nödvändiga, icke hölle nödigt antal röster. De lokala intressena skulle sannolikt föranleda, att valmansföreningarna icke avstode någon av de två personerna å listan, åt en allmän kandidat. Landskapsnämnden har på detta nära icke ansett sig kunna omfatta tvåmanslistor.

Vidare har Landskapsnämnden dryftat spörsmålet, huruvida valförbundet av högre ordning eller s.k. valallianser mellan olika valförbund borde tillåtas. Då Nämnden likväl kommit till det resultat, att sådana allianser med hänsyn till att landskapet bildar en enda valkrets samt med avseende å ortsförhållandena synas hava ringa praktisk betydelse, men däremot ytterligare inveckla valsystemet, har Landskapsnämnden ansett sig böra tillstyrka det till Landstinget inlämnade förslaget, vilket i likhet med rikets vallag ej tillstädjer ingående av allianser mellan valförbunden.

Mariehamn, å Landskapskansliet, den 25 november 1922.

På Landskapsnämndens vägnar:

L. Nordling.